

Beschouwingen VVD begroting 2025

Voorzitter, ik zal vanavond eens beginnen met een persoonlijke bekentenis: In mijn voorbereiding op deze beschouwingen was het bijzonder lastig mijzelf te motiveren, moeilijker dan ik gewoon ben. Het blijft leuk om mijzelf op een begroting als deze te storten, al begrijpt vast niet iedereen waarom. En mijn fractie lijkt zelfs gemotiveerder dan ooit, want wekelijks poppen nieuwe onderwerpen op, allemaal onderwerpen die ons aan het hart gaan. Maar het lijkt alsof de problemen die op onze gemeente afkomen, of iets positiever verwoord uitdagingen, alsmaar blijven groeien en we er niet in slagen een stap voorwaarts te zetten. Sterker nog, we worden weer eens ingehaald door de actualiteit. Ik zou daar meerdere voorbeelden van kunnen aanhalen, maar ik doel hier natuurlijk met name op de situatie rondom de DRU cultuurfabriek.

Voorzitter, ik ben en blijf een optimistisch raadslid en houdt het vertrouwen in onze gemeente en in onze raad. De begroting van 2025 gaat over veel meer dan alleen maar de DRU. Toch kunnen we vanavond helaas niet om dit onderwerp heen, sterker nog; als we dit onderwerp negeren dan voeren we slechts een toneelstukje op. Want de situatie rondom de DRU houdt onze inwoners en onze gemeente in haar greep. En de impact van dit onderwerp lijkt groot en vormt een groot risico voor het begrotingsjaar waar we het vanavond over hebben.

DRU Cultuurfabriek

We hebben op dit moment veel vragen over de het onderwerp DRU. Prioriteit is natuurlijk zo snel mogelijk een goed beeld te krijgen van hoe groot het probleem nu precies is. Hoe ziet het ontwikkel en herstelplan eruit, en hoe realistisch is dit plan? Daarnaast moeten we ook echt als raad dieper ingaan op de afspraken zoals die in het verleden tussen de gemeente en de DRU zijn gemaakt. Want in lijn met de uitkomsten van het rekenkamerrapport over samenwerkingsverbanden, zijn afspraken uit het verleden niet altijd voldoende goed vastgelegd. Dus wat is de basis van de samenwerking tussen de gemeente en de DRU en waar zijn alle afspraken en keuzes over de invulling daarvan vastgelegd en terug te vinden? Voorzitter, de fractie van de VVD vraagt zich met name af hoe het zover heeft kunnen komen dat we zo lang niets van de financiële problemen hebben vernomen? De wijze van communicatie, en dan met name het verschil tussen de uitingen in de pers en de informatie tijdens de raadsvergadering van 2 weken geleden, geeft nog niet direct het vertrouwen in een goede afloop. Dus ga met elkaar aan tafel, voor zoverre dat nu niet al gebeurd natuurlijk. Zoek naar een oplossing, maar zorg vooral dat jullie dezelfde informatie beschikken en praat zoveel mogelijk uit één mond, want we hebben een gezamenlijk belang.

Raad beter betrekken in de besluitvorming

Tijdens de vorige beschouwingen over de voorjaarsnota hebben wij het over de voorhangprocedure gehad. De voorhangprocedure gaat verder dan alleen de actieve informatie tussen college en raad. De voorhangprocedure gaat over het betrekken van de raad in het besluitvormingsproces. Deze komt bij het vaststellen van onze financiële verordening terug aan de orde. De VVD fractie ziet nog steeds de noodzaak om hier stappen te maken en ik wil nog even benadrukken waarom.

De actieve informatie vanuit college is op dit moment goed, zo zagen we dat ook bijvoorbeeld rondom de financiële situatie van de DRU cultuurfabriek. Vrij snel nadat het college zelf van de problemen op de hoogte is gebracht zijn wij als raad bijgepraat. Maar vervolgens staan we als raad tot vanavond weer buitenspel. Het voelt, en als je op de socials kijkt wordt dat ook zo door onze inwoners ervaren, dat we nu al voor een voldongen feit staan. Een ander voorbeeld is de voorgenomen fusie tussen SDOUC en Ulfse Boys, of op dit moment de vervanging van het kunstgrasveld van SDOUC, die ik nu overigens niet kan terugvinden in de begroting 2025 terwijl deze

tijdens de voorjaarsnota nog wel op de investeringslijst stond. We worden geïnformeerd maar vervolgens staan we, om maar in de beeldspraak van een voetbalveld te blijven, weer buitenspel of aan de zijlijn. Volgens de VVD fractie is het voor dit soort onderwerpen zaak dat we als raad onderdeel worden van het besluitvormingsproces. We weten niet wat er wordt voorbereid en ik kan onze inwoners niet uitleggen wat de huidige stand van zaken is.

En straks komt er een raadsvoorstel, voor dit of voor een ander onderwerp, waar we alleen maar voor of tegen kunnen stemmen. In lijn met het rekenkamer rapport Samenspel tussen gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie; het wordt tijd dat we voor dit soort onderwerpen keuzemogelijkheden in een mogelijk raadsvoorstel krijgen om meer invloed uit te kunnen oefenen op de uitkomst. Waarom komt dit nog niet van de grond? Dit is toch ook iets wat de coalitie moeten willen?

Financieel vacuüm

Terug naar de begroting 2025. Als raadslid probeer je grip te krijgen op onze begroting en dat is in het financieel vacuüm waarin wij op dit moment zitten tot aan het ravijnjaar 2026 bijzonder lastig. Met het financieel vacuüm bedoel ik de situatie die is ontstaan waarin wij als Oude IJsselstreek nog niet hebben durven te bezuinigen. Het gaat hier al sinds 2022 over het ravijnjaar maar we zijn vandaag de dag nog altijd geen stap verder. Daarnaast is onze financiële situatie intussen dusdanig verslechterd dat we ook voor het ravijnjaar nog nauwelijks ruimte hebben voor nieuwe beleid. Getuige ook de begroting 2025 die vandaag voorligt, waarin nagenoeg alleen autonome ontwikkelingen worden gepresenteerd. Dat betekent dus volgens de fractie van de VVD dat we op dit moment in een situatie zitten waarin we deels vleugellam zijn. Dat juist in een tijd die bol staat van maatschappelijke uitdagingen die nog niet in onze meerjarenraming staan. En dan moeten we dus zoals voor de meesten van u inmiddels bekend nog gaan beginnen met het bezuinigen van structureel 6 miljoen per jaar.

Graag wil ik hier even kort het vergelijken met een aantal van onze buurgemeenten maken. Als ik bijvoorbeeld naar de gemeente Aalten kijk dan hebben zij voor 2026 1,9 miljoen tekort, Oost Gelre slechts 1,2 miljoen, de gemeente Montferland maar 3 ton. En in de gemeente Doetinchem wordt er voor 2026 zelfs een overschot van 1,8 miljoen begroot. Natuurlijk kunnen we de situaties per gemeente totaal niet vergelijken. Maar allereerst valt het wel op dat wij hier dus op dit moment het grootste tekort hebben. En daarnaast hebben onze buurgemeenten in de ogen van de VVD fractie niet zo'n beleidsarme begroting hebben voor 2025. Positief bekeken: Dat biedt ons dus wel enig perspectief, wat onze buurgemeente kunnen dat kan hier ook. Dus wat kunnen wij van onze buurgemeenten leren voorzitter?

Vooruit kijken naar 2026

We hebben met z'n allen afgesproken om dit najaar met elkaar in gesprek te gaan om tot bezuinigings- of besparingsvoorstellen te komen. In onze fractie leeft nog altijd sterk de behoefte om daar alvast op voor te sorteren. Maar omdat we hier volgende maand al mee van start gaan zullen we rustig afwachten wat er op dit moment ambtelijk wordt voorbereid. Onze organisatie kennende heeft de VVD fractie ook vertrouwen in wat daar uit gaat komen.

Wel willen we nog benadrukken dat we ook financiële ruimte moeten hebben om in te kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen. Als we onze ambities willen waarmaken, bijvoorbeeld rondom het mobiliteitsplan, dan is 6 miljoen bezuinigingen nog niet genoeg. Daarom moeten we geen enkel terrein schuwen. Echt terug naar de basis, waartoe zijn we op aarde en waar ligt onze prioriteit. We moeten zeker flink met de stofkam door onze begroting, maar dat zal waarschijnlijk niet voldoende zijn. Wat ons betreft bestaan er geen "heilige huisjes". We moeten bijvoorbeeld dus ook gewoon

weer een slag maken in het sociaal domein, de personele begroting, en we moeten ook zeker bijzonder kritisch kijken naar de budgetten van de raad die volgens ons best wat aan de ruime kant zijn.